

στελλόμενον πρὸς τινὰ διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἢ δι' ἰδιώτου ταχυδρόμου Εὐβ. (Καλύβ.) Νάξ. Σίφν. Τήν.: *Ἐχεις καὶ ἀποδοσίδια, γὰρ τὰ πάρος Καλύβ. Εἶχα καὶ ἀποδοσίδια καὶ τὰ λαβὰ αὐτόθ.* Συνών. ἀμανάτι **A 3**.

ἀποδοσίμι τό, Κάλυμν. Κῶς Νίσυρ. Σύμ. — L Roussel Grammaire 298 ἀποοσίμι Κάρπ. ἴποδοσίμι Ρόδ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀποδοσιμαῖος, παρεκτεταμένου τύπ. τοῦ μεταγν. ἀποδόσιμος, διὰ τοῦ πληθ. ἀποδοσίμια, ὡς καὶ ἀγριμαῖος - ἀγρίμια - ἀγρίμι. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 240 κέξ.

Ἀποδοσίδι **5**, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Σοῦ *ῥεφρα καὶ ἀποοσίμι, μ' ἐχάθηκεν* Κάρπ. *Ἐπεπέν την ἴποδοσίμια* Ρόδ. || Φρ. ἴποδοσίμι ἔς τὰ πεθαμένα (κόκκοι σίτου, τοὺς ὁποίους προσθέτουν γυναῖκες συγγενεῖς καὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποθανόντος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μνημοσύνου εἰς τὰ κόλλυβα ὡς δῶρον πρὸς τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς διὰ τοῦ νεωστὶ ἀποθανόντος διακομιζόμενον) Σύμ.

ἀποδοσοῦδι τό, ἀμάρτ. ἴποδοσοῦδι Μήλ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀπόδοσις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦδι.

Ἀποδοσίδι **1**, ὁ ἰδ.

ἀποδοότης ὁ, Πελοπν. (Καλάμ. Μάν.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπαδότ'ς Θράκ. (Σουφλ.) ἴποδοότης Πελοπν. (Μάν.) ἀπαδότα Τσακων.

Τὸ μεσν. οὐς. ἀποδοότης. Πβ. ΙΒογιατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 27 (1914) Λεξικογρ. Ἀρχ. 124

1) Ἐργάτης μεταφέρων τὸν πηλὸν καὶ παραδίδων αὐτὸν εἰς τοὺς κτίστας, πηλοφόρος Πελοπν. (Καλάμ. Μάν.) Τσακων.: *Ὁ δεῖνα εἶναι ἀποδοότης Μάν. Εἶχανε μάστορη ἔς τὸ σπίτι, πήρανε καὶ μένα ἀποδοότη αὐτόθ.* Συνών. πουργός (ἰδ. ὑπουργός). **2)** Γεωργικὸν ἐργαλεῖον σιδηροῦν ἐν σχήματι περόνης μὲ στειλὲν ξύλινον διὰ τοῦ ὁποίου λαμβάνονται τὰ δέματα τοῦ χόρτου ἢ τῶν σιτηρῶν, οἶον σίτου, κριθῆς, σανοῦ, καὶ φορτώνονται ἐπὶ ἀμάξης ἢ ἀποτίθενται ὑψηλὰ ἐπὶ τῆς θημωνιάς Θράκ. (Σουφλ.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

ἀποδοτὸς ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) — ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 304

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδίνω.

1) Ὁ ἐπὶ ἀποδόσει διδόμενος, ὁ ἀποδοτέος Πελοπν. (Λακων.): Παροιμ. *Ἀποδοτὸ φιλεῖ, κακὸ φιλεῖ* (ἐπὶ τῶν ἀπαιτούντων ὅ,τι ἐδώρησαν). **2)** Ὁ κατὰ μικρὰς διαδοχικὰς δόσεις διδόμενος Πελοπν. (Μάν.): *Τοῦ δῶνονε ἀποδοτὸ τὸ φαεῖ Μάν.* **3)** Ἐκεῖνος ὅστις ἔχει δοθῆ, ὁ ἀφοσιωθείς, ὁ ἀφιερωθείς ΠΒλαστός ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Κὶ ὅλο πάνε μονοσκοῖνι σὰ σὲ τάμα ἀποδοτοί.

ἀποδουλεύω Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. δουλεύω.

1) Περατῶ τὴν ἐργασίαν μου Κρήτ.: *Ἀκόμης δὲν ἀποδουλέψετε, μωρ', εἰοῦδὰ νὰ ῥθετε καὶ ἀποπαῖ νὰ μ' αἰδάρετε κ' ἐμένα;* Συνών. ἀποδουλίζω. **2)** Ἐργάζομαι πολὺ Πελοπν. (Μάν.): Ἄσμ.

Δουλέψε καὶ ἀποδούλεψε κ' ἔπρεσε ν' ἀνασάνη (μοιρολ.) Συνών. παρὰδουλεύω.

ἀποδουλίζω Πόντ. (᾽Οφ. Σάντ. Τραπ. κ. ἄ.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐς. δουλεία, δι' ὃ ἰδ. δουλεία.

Περατῶ τὴν ἐργασίαν μου, παύω νὰ ἐργάζωμαι ἐνθ' ἄν.: *Ὅλον τὴν ἡμέραν ἔρραφτα καὶ ἔς σὸ βράδυν ἀπάν' ἐπεδούλτσα*

Τραπ. *Ἐβράδυνε καὶ ἀκόμηνο οὐτὸ' ἐπεδουλίσαμε* ᾽Οφ. Συνών. ἀποδουλεύω **1**.

ἀποδούλισμαν τό, Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. κ. ἄ.) ἀποδούλισμαν Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδουλίζω.

Ἀποπεράτωσις τῆς ἐργασίας.

ἀπόδουλος ἐπίθ. Πάρ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπόδουλος.

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔπαυσε πλέον νὰ εἶναι δοῦλος, ὑπηρέτης.

ἀποδοχάρα ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ. Φιλότ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐς. ἀποδοχάρι.

Μέγα πῆλινον ἀγγεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουν οἱ τυροκόμοι συνήθως τὸ ὀξύγαλα ἐνθ' ἄν.: *Φέρε τὴν ἀποδοχάρα νὰ βάσῃωμε ἔξυάνα νὰ φάμε (νὰ βάσῃωμε ἔξυάνα = νὰ βάλουμε ὀξύγαλα) Φιλότ.*

ἀποδοχάρι τό, ἀποδεχάρ' Θράκ. (Μυριόφ.) ἀποδοχάρι Κέρκ. Μύκ. Σίκιν. Σύμ. Τήν. — ΘΓρυπάρ. Βοσκοπ. 19 ἀποδοχάρ' Τήν. ἴποδοχάρι Κέως Ναύστ. Σύμ. Τήλ. — ΛΠαλάσκ. Ὀνοματολογ. 9 ΝΚοτσοβίλ. Ἐξαρτ. πλοίων 138 — Λεξ. Ἡπίτ. (ἐν λ. πισσέψης) Βλαστ. ἴποδοχάρ' Μύκ. Τήν. ἴποδοχάρ' Σάμ. ἴποδοχάρι Σέριφ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδέχομαι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀρμέγω - ἀρμεγάρι κτλ. Ὁ τύπ. ἴποδοχάρι προσέλαβε τὸ οὐ ἀντὶ τοῦ ο διὰ τὸ ἀκολουθοῦν χ. Πβ. βροῦχος, ρουχαλίζω. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,281 κέξ.

1) Πᾶν δοχεῖον χρήσιμον πρὸς ὑποδοχὴν καὶ διατήρησιν διαφόρων ἀντικειμένων Σάμ. Πβ. μεταγν. ὑποδοχεῖον. **2)** Δοχεῖον ἢ κτιστὸς λάκκος πρὸ τοῦ ληνοῦ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ καταρρέοντος γλεύκους ἐκ τῶν συνθλιβομένων σταφυλῶν, ὑπολήνιον Κέρκ. Κέως Μύκ. Σίκιν. Σύμ. Τήλ. — ΘΓρυπάρ. ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Πᾶν νὰ γείρω μὰ σιμὴ μέσα ἔς τ' ἀποδοχάρι

ΘΓρυπάρ. ἐνθ' ἄν. Συνών. δοχεῖο. **β)** Δοχεῖον πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐκθλιβομένου ἐλαίου ἐν τῷ ἐλαιοτριβείῳ Σύμ. **γ)** Μικρὸς ληνὸς παρὰ τὸν κυρίως ληνὸν πρὸς διαφύλαξιν τῶν στεμφύλων ἐπὶ ὀκταήμερον Σέριφ. **δ)** Μικρὰ δεξαμενὴ ὕδατος, ὅπου ποτίζονται τὰ κτήνη Τήλ.

3) Ὡς ναυτικὸς ὄρ., δοχεῖον ὅπου διαλύουν πίσσαν πρὸς ἐπάλειψιν Ναύστ. — ΛΠαλάσκ. ἐνθ' ἄν. ΝΚοτσοβίλ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Ἡπίτ. (ἐν λ. πισσέψης). **4)** Μέρος τῆς οἰκίας χρησιμοποιούμενον ὡς ἀποθήκη Θράκ. (Μυριόφ.) **5)** Μάνδρα, σπήλαιον κτλ., ὅπου περιορίζουν τὰ ζῷα Τήλ. Συνών. δοχεῖο, μάντρα, μαντρί.

ἀποδοχαριάζω ἀμάρτ. ἴποδοχαριάζω Τήλ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀποδοχάρι.

Ἐγκλείω τὰ ζῷα ἐντὸς μάνδρας, σπηλαίου κτλ. Συνών. μαντρώνω.

ἀποδοχάρις ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδέχομαι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις.

1) Κλεπταποδόχος Πελοπν. (Λακων.): Γνωμ. *Κὶ ὁ κλέφτης κλέφτης καὶ ὁ ἀποδοχάρις κλέφτης.* **2)** Δοχεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τίθεται γάλα, εἶδος γαβάθας Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

***ἀποδρακώνω**, μέσ. ἀποδρακώνομαι ΚΚρυστάλλ. ἐν Παρνασσ. 13 (1890) 351.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. *δρακώω ἢ κατ'εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐς. δράκω.

Μέσ. μεταβάλλομαι εἰς δράκοντα, ἀποθηριῶμαι: Ὅποιος φάη καρδίᾳ δράκον ἀποδρακύνεται.

ἀποδρανίζω Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. κ.ά.) ἀποδρανίζω Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *δρανίζω ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. δρανίν.

1) Καθαρίζω τὸ δρανίν τῆς οἰκίας, ἤτοι τὰς δοκοὺς τῆς στέγης καὶ τοὺς φεγγίτας Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. κ.ά.)

2) Καθαρίζω τοὺς τοίχους, τὴν ὀροφὴν καὶ ἐν γένει τὴν οἰκίαν ἀπὸ τῆς κόνεως, τῶν ἀραχνίων κττ. ἀφοῦ πρῶτον μετατοπίσω τὰ ἐπιπλα Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ.ά.): Ν' ἀποδρανίζωμε τ' ὁσπίτ' Ὁφ. β) Μετατοπίζω τὰ ἐπιπλα ἐκ τῆς οἰκίας Πόντ. (Τραπ.): Ἐπεδράνισα τ' ὁσπίτ'.

ἀποδράνισμαν τό, Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) ἀποδράνισμαν Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδρανίζω.

Τὸ νὰ ἀποδρανίζῃ τις.

ἀποδρολκώνω ἀμάρτ. ἀποδρελκώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δρολκώνω.

Πίνω ἐντελῶς, ἀποπερατῶ τὴν πόσιν ποτοῦ τινος (λέγεται μετὰ τινος σχετλιασμοῦ): Μὲ ἀλινιφασκεῖ ἤπινα καὶ δὲ δὴν εἶχ' ἀποδρελκωμένῃ, ὅδε μοῦ τό 'πασι. Δὲ δὸν εἶχ' ἀποδρελκωμένο τὸ γαφὲ κ' ἤρθε σὰ δρικέρης κ' ἤδε μέσα (τρικέρης = διάβολος).

ἀπόδρομο ἐπίρρ. Πελοπν. (Μάν.) — ΣΣκίπη Θεάτρ. καὶ πρόζ. 54

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δρόμος ἢ ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀπόδρομος.

Μακρὰν τοῦ δρόμου (ἐπὶ τοῦ λοξοδρομοῦντος καὶ βαδίζοντος ὅχι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ) ἐνθ' ἄν.: Νὰ πὰς ἀπόδρομο ἀπόδρομο Μάν. Ξαναγύρισε 'ς τὴ χώρα, ἀπόδρομο ἀπόδρομο ἔφτασε πρὸς 'ς τὸ σπῖτι τον ΣΣκίπης ἐνθ' ἄν.

ἀπόδροσος ἐπίθ. ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 71 'πόδρουσους Εὐβ. (Στρώπον.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δροσιά.

1) Πολὺν δροσερὸς ΣΠασαγιάνν. ἐνθ' ἄν.: Πνέει ἀγεράκι ἀπόδροσο. 2) Τόπος σκιερὸς τὸν ὁποῖον δὲν βλέπει ὁ ἥλιος δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ ὥς ἐκ τούτου λίαν δροσερὸς Εὐβ. (Στρώπον.) 3) Ὡς οὐσ., πρῶτα Εὐβ. (Στρώπον.): Κάτ', εἰν' 'πόδρουσους 'κόμα, κάτ' ψύχρα.

ἀποδυνάζομαι Κρήτ. (Ἐμπαρ. Μονοφάτσ. Ρέθυμν. Σητ. κ.ά.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δυνάζομαι.

Ἐπομένω, ἀνέχομαι, ὑποφέρω ἐνθ' ἄν.: Δὲν σ' ἀποδυνάζομαι Κρήτ. Πῶς τ' ἀποδυνάζεσαι τόσα βάσανα! Σητ. Πῶς θὰ τὸν ἀποδυναστῶ τὸν ἀποχωρισμό σου! Ἐμπαρ. || Ἄσμ.

Ἀπομονή τσ' ἀπομονῆς ἄθροπος πρέπει νὰ 'χῃ γιὰ νὰ τ' ἀποδυνάζεται ὅ,τι κι ἂν δοῦ λάχῃ

Σητ.

Σαράδα σ' ἀγαπούσανε κ' ἦσα γαὶ παινεμένοι καὶ πῶς τ' ἀποδυνάστηκες κ' ἐπῆρες τὸ κωπέλλι;

Κρήτ.

Μὰ νὰ 'χε γνῶσι ἡ Τουρκιά, νὰ τ' ἀποδυναστοῦνε ὅ,τι κι ἂ δῶς ἐπῆρανε, ὅλα θὰ πλερωθοῦνε

Μονοφάτσ.

ἀποδυστυχῶ ΠΠαπαχριστοδ. Θρακ. ἡθογραφ. 1,55.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δυστυχῶ.

Δυστυχῶ τελείως: Ἡ Ἀργυρῶ πέρασε δύστυχες στιγμές, μὰ κοντὰ 'ς τὸν πατέρα της δὲν ἀποδυστήχησε.

ἀποδωρεὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀπονδουρεὰ Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δωρεὰ.

Ἀπολαβή, ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις: Ὡς τὰ σήμερα δὲν εἶδα ἀπονδουρεὰ. Δὲν εἶδα ἀπονδουρεὰ ἀπὸ τοὺς γιούς μου. Νὰ μὴ δῆς ἀπονδουρεὰ! (ἀρά).

ἀποειδώνω ἀμάρτ. 'ποειδώνω Κύπρ. 'πογειδώνω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀπόειδα ἀορ. τοῦ ρ. ἀποβλέπω.

1) Ἀμτβ. γίνομαι κατηφὴς ὑπὲρ τὸ δέον, σκυθρωπάζω: Εἶδεν μας τὸ 'εποειδῶσεν. Τῶεῖνος ὁ 'πογειδωμένος πότε ἐγέλασεν; Τὸν 'πογειδωμένον ἐν θέλω νὰ τοὺς θωρῶ. || Παροιμ. φρ. Νὰ κρεμ-μίσῃς 'πὺρ τὴν μουντσούναν τοῦ 'ποειδωμένου ἀνθρώπου σκοτῶν-νεσαι (τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπὲρ τὸ δέον κατηφοῦς εἶναι τόσον ἀποκρουστικόν, ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι ἂν κρημνισθῇ ἀπ' αὐτοῦ φονεύεται). 2) Μετβ. φέρομαι πρὸς τινα σκαιῶς, βλοσυρῶς: Εἶντα 'δεις τῶαί 'ποειδῶν-νεις μου; Ἐγὼ ἐλάλουν του μὲ τὸ καλὸν τῶαί 'τῶεῖνος ἐποειδῶν-νέν μου.

ἀποειλάζω Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *εἰλεάζω παρὰ τὸ ἀρχ. εἰλέω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ *ὠρεάζω < ὠρεάζω παρὰ τὸ ὠρέω.

Κάμπτομαι πρὸς τὰ ὀπίσω ὑψῶν τὰς χεῖρας διὰ νὰ καταφέρω κτύπημα: Ἐπειλάσε τὸ ἐντῶδε με (μὲ ἐκτύπησε). Διὰ τὴν σημ. πβ. Ὁμ. Υ 168 «ἐάλη τε χανών» (περὶ λέοντος συστρεφομένου διὰ νὰ ἐφορμήσῃ).

ἀποεργοῦ ἐπίρρ. Κάρπ. ἀποοργοῦ Κάρπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. εργον διὰ τῆς φρ. ἀπὸ εργον. Πβ. *ἐπέργον καὶ ἀρχ. προῦργον. Κατὰ ἸΒογιατζίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 155 ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τῆς γενικ. τοῦ ἐπιθ. γοργός. Ὁ τύπ. ἀποοργοῦ κατ' ἐξακολουθητικὴν ἀφομ.

Πρὸ πολλοῦ, ἀπὸ πολλοῦ: Ἀποεργοῦ ἦριτε καὶ μὲ ἡῦρε.

ἀποέχου Τσακων.

Πιθανῶς ἐκ τοῦ ρ. ἀποδέχομαι μεταβαλόντος διαθεσιν διὰ τὴν μετβ. σημ.

1) Εὐνοῶ, περιποιῶμαι: Ὡνι ἀποέχου νι (δὲν τὸν εὐνοῶ). Συνών. καλοέχω, ἀντίθ. κακοέχω. 2) Ὑπολογίζω τινά, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

ἀπόζαβος ἐπίθ. Κέρκ. — ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 9 ἀπήζαβος Παξ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. ζαβός. Ὁ τύπ. ἀπήζαβος κατ' ἀναλογ. ρημάτων εἰς τὰ ὅποια ἢ ἀπὸ ἐγινε ἀπ- διὰ τὸν ἀόρ. Ἰδ. ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 43 κέξ.

Σκολιός, στρεβλός, συνήθως μετὰ τοῦ ἀπλοῦ ζαβός πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας ἐνθ' ἄν.: Ζαβός κι ἀπόζαβος Κέρκ. || Ποίημ.

Ἐνας φτελγὰς ποῦ ἀπὸ μικρὸς λυγίστηκε 'ς τὸ δάσος κυριεύεται μὲ δύναμι πολλὴ γι ἄλατροπόδι κι ἄλατρον παίρνει ἀπόζαβην ἰδὴ ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. Πβ. ἀπόζαρος.

***ἀποζαβώνω**, μέσ. ἀποζαβώνομαι Θήρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Χίος κ.ά.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. ζαβώνω.

